

Forord

Rundt ved de forskjellige fagmiljøene ved Universitetet i Bergen foregår det et kontinuerlig pedagogisk utviklingsarbeid. Deltakerene i Utviklingsprogram i universitetspedagogikk dokumenterer i denne skriftserien noe av dette arbeidet. Bidragene denne gang er fra kull 25, 26 og 27.

Hilary Birks summerer opp 15 års erfaring med en student-/stipendiat-/postdoc-/ kollega-gruppe på Botanisk institutt. Hver 3. uke har de hatt lunsjmøter med faglige presentasjoner og livlige diskusjoner på engelsk. Hun viser at volumet og kvaliteten på medlemmenes vitenskapelige produksjon har vært meget høy, og gjennom en spørreundersøkelse blant medlemmene søker hun etter hvilken betydning gruppen kan ha hatt for den enkeltes faglige utvikling.

Elisabeth Fosse og Ingrid Holsen beskriver hva problembasert læring (PBL) er og hvordan denne pedagogikken er tatt i bruk i to masterprogrammer ved HEMIL senteret. De har foretatt forskningsintervjuer med studenter og lærere som har deltatt i de PBL-baserte studiene, og de rapporterer utførlig fra disse to undersøkelsene. Deres rapport er spesielt interessant for fag som ønsker å se nærmere på PBL som læringsform.

Jonny Hesthammer beskriver grundig hvordan de har brukt problembasert læring (PBL) som pedagogisk tilnærming kombinert med avansert IKT læringsmateriell og feltstudier i et ekskursjonsbasert kurs til Utah, USA. Studentevalueringer bekrefter at denne kombinasjonen har gitt et meget effektivt læringsmiljø.

Vidar Jensen rapporterer på hvordan han har utviklet kollokvieundervisningen i sitt fag (KJEM120) for å gi studenter tettere oppfølging underveis i semesteret. Faget har nå krav om fem obligatoriske fremmøter med innlevering av oppgaver. Omleggingen har mange positive sider, men Jensen tar også opp at det er vanskelig å se at tiltaket gir utslag på eksamensresultatene for kullet som helhet.

Bjørg Ladehaug har ansvaret for 15 medisinerstudenter i to uker ved kvinneklinikken der de må være meget oppmerksomme på å ikke gi pasientene (fødende kvinner) for stor belastning med tilstedeværende studenter. Hun rapporterer her på en evaluering av de undervisnings- og læringsformene som er i bruk i forhold til studentenes både nytte og glede, og hun ser utfordringer spesielt i forhold til ”visitt” og ”journalopptak”.

Ingunn Lunde introduserer to nye genrer i språkundervisning i russisk: fremføring av russiske sanger samt dramatisering av anekdoter. På den måten får studentene både god uttale, økt ordforråd og et innblikk i en viktig del av russisk kultur. Lunde beskriver bakgrunn for, gjennomføring av og evaluering av tiltaket (studentene var meget begeistret!), og planlegger en utvidelse av denne genren og undervisningsformen.

Elhoucine Messaoudi beskriver hvordan et IKT basert undervisningsprogram (Power lab systemet - PLS) kan være et godt alternativ til bruk av forsøksdyr (frosk og rotter) i laboratoriekurs innen nevrofysiologi. Han beskriver hvilke fordeler PLS kan gi i forhold til dyreforsøk, og foreslår at det tas i bruk med en oppfølgende evaluering.

Anne Marita Milde avdekker bruk og nytteverdi av læringsportalen blant et kull på profesjonsstudiet i psykologi ved hjelp av et spørreskjema distribuert til studentene. Konklusjonen er at et flertall av studentene synes bruken av nettbasert læringsportal er et nyttig supplement til undervisningen.

Gisle Selnes har hatt som mål å integrere studentenes skrivning og muntlige presentasjoner i den ”sikkert til tider noe søvndyssende talestrømmen fra foreleseren” i sin undervisning i et fordypningsemne i latinamerikansk litteratur. Grunnstammen har vært en fast side – *la página de hoy* – som alle studenter skriver til hver time. Selnes beskriver både hvorfor og hvordan, og ender med å evaluere opplegget fra både studentenes og eget ståsted: en ubetinget suksess for begge parter.

John Singhammer har diskutert studentveiledning med kolleger og har intervjuet to mastergradsstudenter som han veileder. Med utgangspunkt i intervjuene diskuterer han temaene *forventninger* og *behov for struktur* i veiledningen av masteroppgaven.

Lars Svendsen har skrevet ny lærebok for Examen philosophicum (spesielt tilpasset alfakurset på HF ved UiB) og redegjør for valget om å skrive boken med stoffet organisert tematisk heller enn som en historisk fortelling slik som har vært vanlig. En kompendiumutgave av boken har vært brukt i to semestre, og Svendsen rapporterer om erfaringene fra både lærere og studenter.

Frode Ulvund tar opp studentenes erfaringer med å kommentere medstudenters fagtekster, med utgangspunkt i en studentevaluering. Han peker på to viktige forbedringsområder for denne praksisen: studentenes motivasjon og innsats bør økes, og de bør få bedre opplæring i å gi hverandre tilbakemelding.

Asgaut Viste tar opp simuleringsteknikk som pedagogisk metode og presenterer en rekke nye medisinske simuleringstøytøy for opplæring i praktiske ferdigheter. Haukeland universitetssykehus har i liten grad tatt slike verktøy i bruk og Viste mener man bør etablere et simulator-/ferdighetssenter der både legestudenter, kirurger, anestesileger og sykepleiere kan få opplæring med denne type pedagogikk.

Jill Walker har tatt i bruk medstudentvurdering, der studenter i samme kurs vurderer utkast til hverandres oppgaver og der vurderingen teller 40% av den endelige karakterfastsettelsen. Hun beskriver grundig hva studentene kan lære av en slik praksis og hvilke erfaringer hun og studentene fikk med denne vurderingsformen, som er forholdsvis lite brukt i norsk høyere utdanning.

Program for læringsforskning

Universitetet i Bergen

Desember 2004

Ivar Nordmo

E-mail: ivar.nordmo@ psyf.uib.no